

INFORMERENDE STATENBIJEENKOMST *PROGRAMMA VEENWEIDEN / BODEMDALING* 2 SEPT. 2020

PROVINCIE ■ UTRECHT

CARLA BISSELING

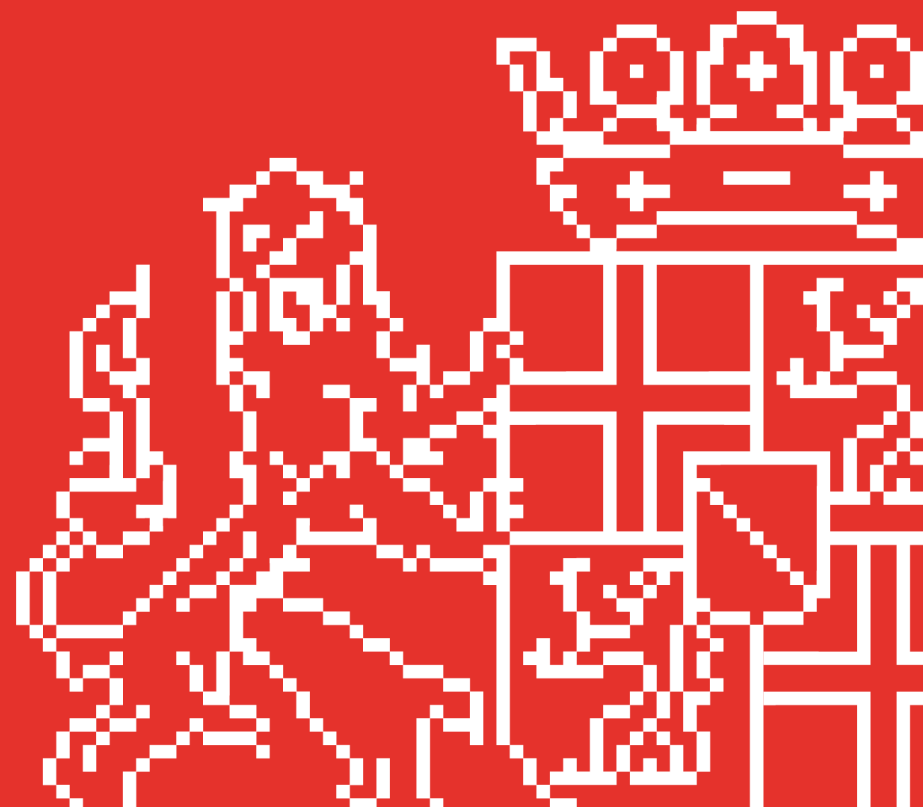
MARLIES FERINGA

HANS MANKOR

Namens het team Veenweiden:
Carla Bisseling
Marlies Feringa
Hans Mankor

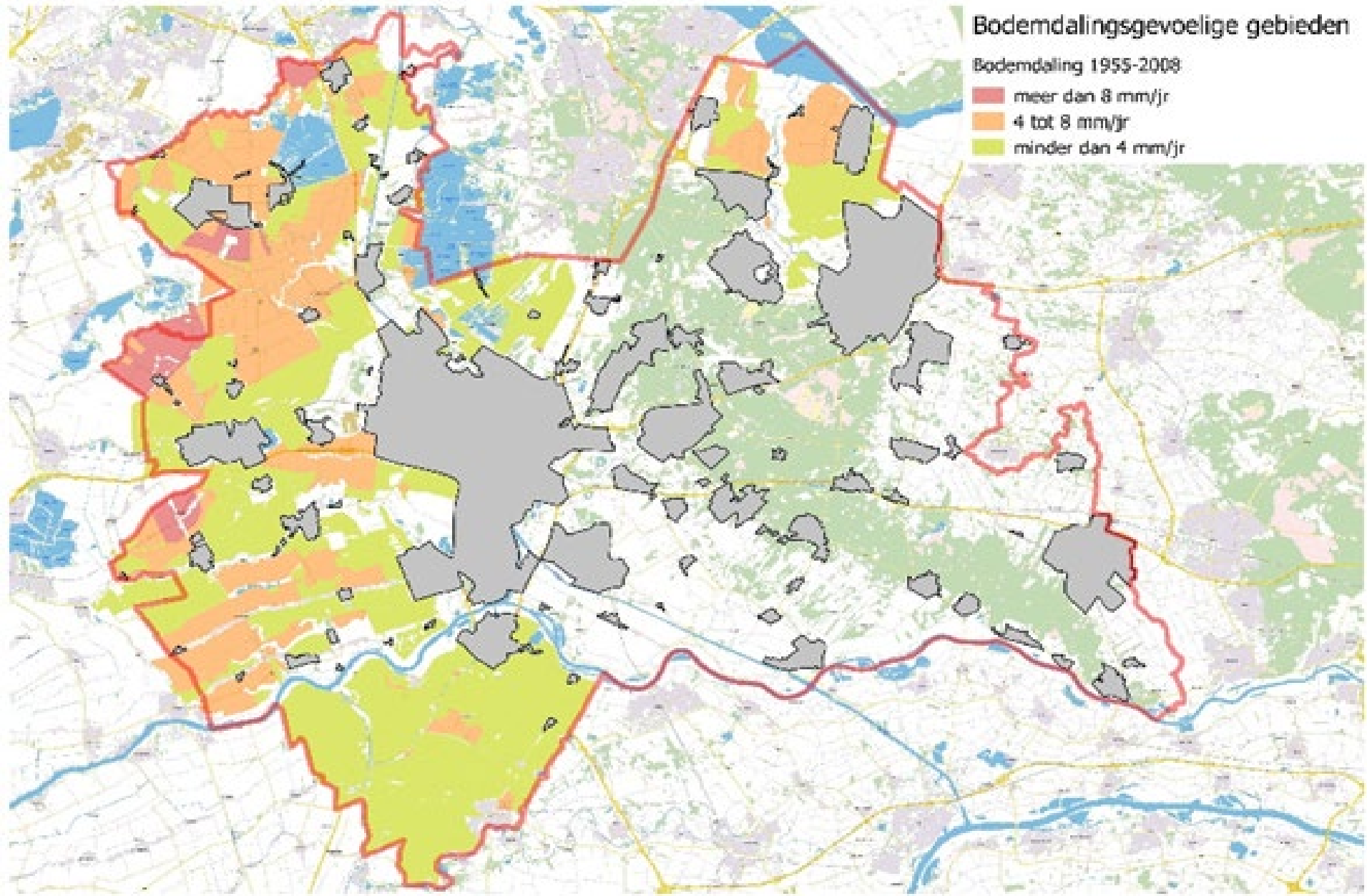

BODEMDALING VEENWEIDEN

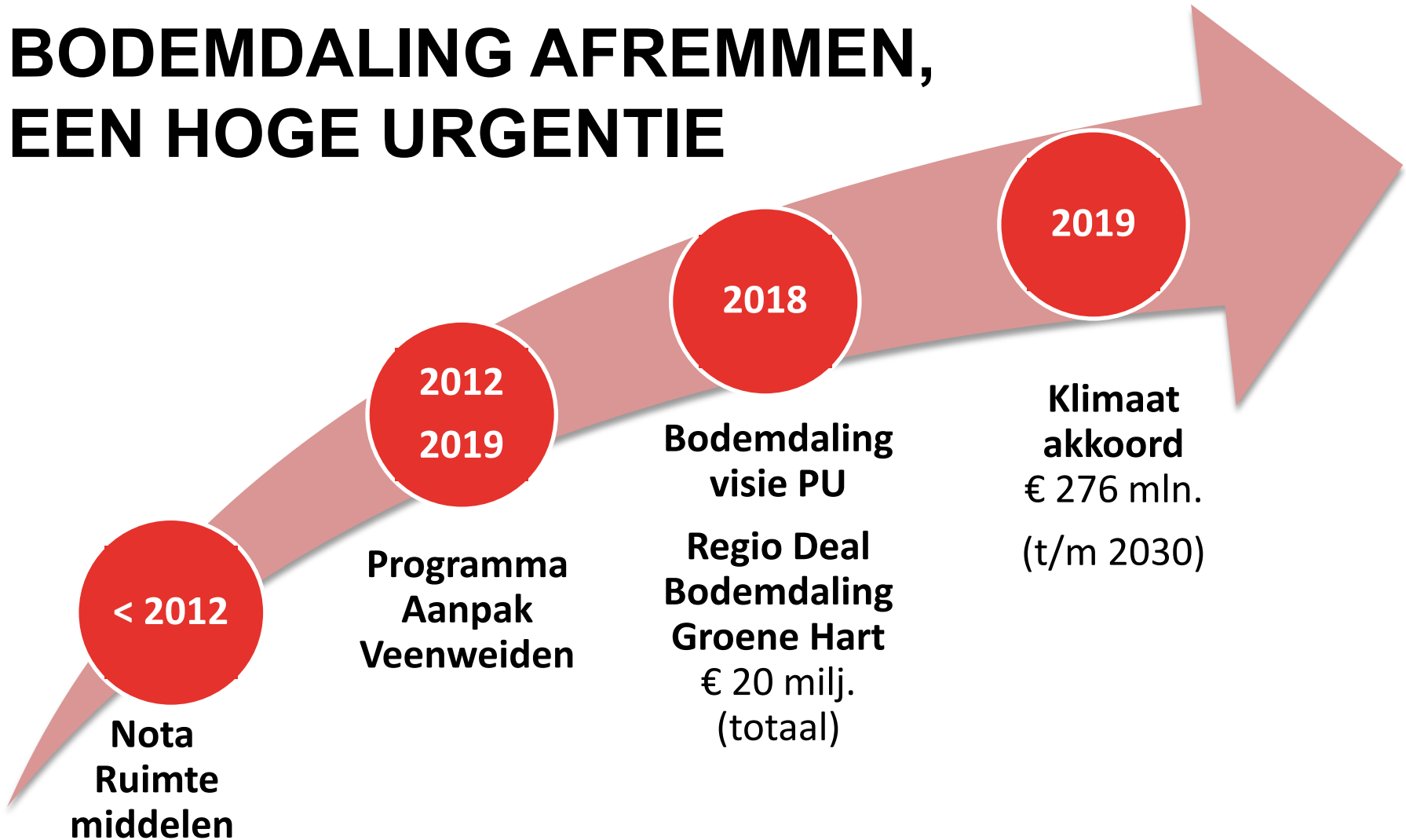
Doel van deze bijeenkomst:

- Informeren over nieuwste ontwikkelingen en onze aanpak:
  - Coalitieakkoord mei 2019 → hoge ambitie
  - Klimaatakkoord juni 2019
  - Uitvoeringsprogramma bodemdaling 2020-2023

BODEMDALING AFREMMEN, EEN HOGE URGENTIE

KLIMAATAKKOORD

OPGAVE VEENWEIDEN

Meer dan 100 partijen verlagen de CO₂-uitstoot van Nederland met 49% ten opzichte van 1990 via het

Klimaatakkoord

VEENWEIDEN

1,0 Mton
minder CO₂
uitstoot

Provincie Utrecht (Hanke Bruins Slot) is voorzitter namens IPO van deze klimaattafel en inmiddels Regiegroep Veenweiden

KLIMAATAKKOORD, RIJKSMIDDELEN VOOR VEENWEIDEN

- € 100 mln. Impulsgelden voor gebiedsprocessen in periode 2020-2021 (waarvan € 18 mln. voor PU)
- € 76 mln. pilots en onderzoek
- € 100 mln. uitrol maatregelen

Totaal € 276 mln. voor de 6 veenweidenprovincies gezamenlijk (tot 2030)

AANPAK PROVINCIE UTRECHT: 3 SPOREN

1

Van Bodemdalingsvisie → opstellen
Uitvoeringsprogramma Bodemdaling (2020-2023)

2

Opstellen Regionale Veenweide Strategie (tot 2030)

3

Doen: Lopende en op te starten gebiedsprocessen
(Impulsgelden veenweiden 2020-2021)

UITVOERINGSPROGRAMMA BODEMDALING

30 SEPT. AANSTAANDE IN PS

Doel: <i>afremmen bodemdaling met 50% in 2030</i> Aanpak: <i>projecten/activiteiten te verdelen over 4 pijlers</i>					
	Kennis	Reguleren & Stimuleren	Bewustwording & Samenwerking	Gebieds- ontwikkeling	
	Nationaal Onderzoeks-programma Bodemdaling Veenweiden (NOBV, een landelijk meetnet)	Verbod scheuren grasland in bodemdalings-gevoelig gebied	Ondersteuning Nuffield	Groot Wilnis-Vinkeveen en omstreken	
	Nationaal Kennis-programma Bodemdaling (NKB)	Subsidieregeling en certificering drainagesystemen (onderwaterdrainagedrukdrainage)	Kockengen Waterproof	Kavelruil Kamerik-Harmelen	
	Veenweide Innovatie centrum (VIC) (praktijk-kennis)		Interbestuurlijk programma Hollands-Utrechtse veenweiden	Veenweide in beweging	

- Veel is bekend maar veel ook niet. Kennisleemtes moeten gevuld
- Dit zo veel mogelijk samen met andere partijen
- Kennis moet gedeeld
- Het gaat niet alleen de techniek, maar ook inpassen techniek in bedrijfsvoering.
- Onderwijs nog onderbelicht.

Kennisthema's, o.a:

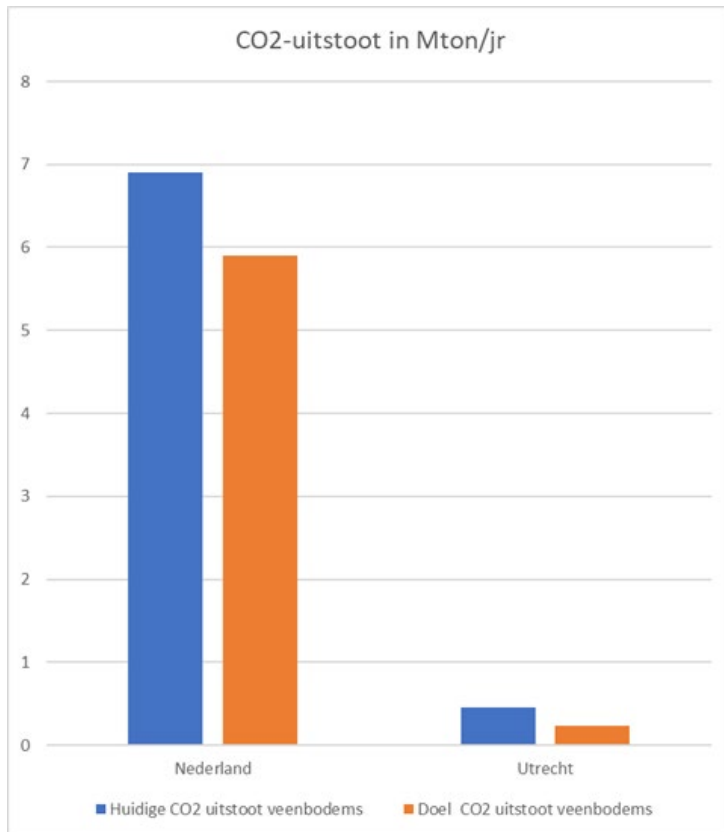
- Nieuwe watersystemen
- Nieuwe verdienmodellen
- Meten en monitoren

Onderwaterdrains zijn effectief

Jan 10, van der Akker, Sjaak Hoogstra, Rob Hendriks en Martin Broekmans

DOELSTELLINGEN RVS

Beeld veenweiden schaal NL

- Huidige situatie: 6,9 Mton CO₂eq
- Doel Klimaatakkoord: 1,0 Mton reductie CO₂eq (= 14% reductie)

Beeld veenweiden schaal PU

- Huidige situatie: 0,46 Mton CO₂eq (= 7% van landelijke uitstoot)
- Doel Coalitieakkoord: 0,23 Mton reductie CO₂eq (= 23% van de landelijke doelstelling)

Conclusie

PU neemt 23% landelijke doelstelling op zich terwijl we maar 7 % van de landelijke uitstoot hebben.

(Uitgangspunt: 1% BD reductie = 1% CO₂ reductie)

OPSTELLEN REGIONALE VEENWEIDE STRATEGIE

- Provincies hebben de regie
- Zij stellen het op samen met de regionale gebiedspartners
- Gericht op realiseren landelijke doestelling vermindering uitstoot met 1 Mton;
- PU: tevens gericht op realiseren doelstellingen Coalitieakkoord
- Lange termijn Strategie: t/m 2030
- Aantal verplichte elementen

3

GEBIEDSPROCESSEN (ONZE INZET IMPULSGELDEN 2020-2021)

- a. Strategische aanpak
- b. Starten 2 nieuwe gebiedsprojecten
- c. Verbreding lopende gebiedsprojecten

a. Strategische aanpak

*Prioritering, gebiedsgericht,
polder- breed, integraal,
toekomstperspectief agrarische
ondernemers*

- ✓ Gebieden met sterke bodemdaling / dicht bij N2000-gebieden hebben prioriteit
- ✓ Koppeling stikstofdossier
- ✓ Integrale aanpak
- ✓ Aansluiten bij energie in gebied (draagvlak)
- ✓ Mix van maatregelen, blijvers toekomstperspectief bieden:
  - Technische maatregelen: drainagetechnieken
  - Strategisch grondbeleid
    - Grondstrategie opstellen
    - Kavelruil is een belangrijk instrument
    - Inzetten 'afwaardering' als nieuw instrument → grond wordt onder voorwaarden weer ingezet in het gebied voor het bereiken van de doelstellingen

GEBIEDSPROCESSEN

b. Starten twee nieuwe gebiedsprojecten

- Gebiedsproces Waardassackerpolder
- Gebiedsproces Polder Zegveld

- Adviesrol Gebiedscommissie Utrecht-West:

- Is nieuw gebiedsproces gericht op afremmen bodemdaling en vermindering stikstofemissie in deze twee gebieden kansrijk en zinvol?
- In Waardassacker/Botshol aangevuld met vraag naar kansen realiseren natuur in naastliggende groene contour
- Goede communicatie naar betrokken agrarische ondernemers is essentieel.
- Nauwe samenwerking met regionale partners.

GEBIEDSPROCESSEN

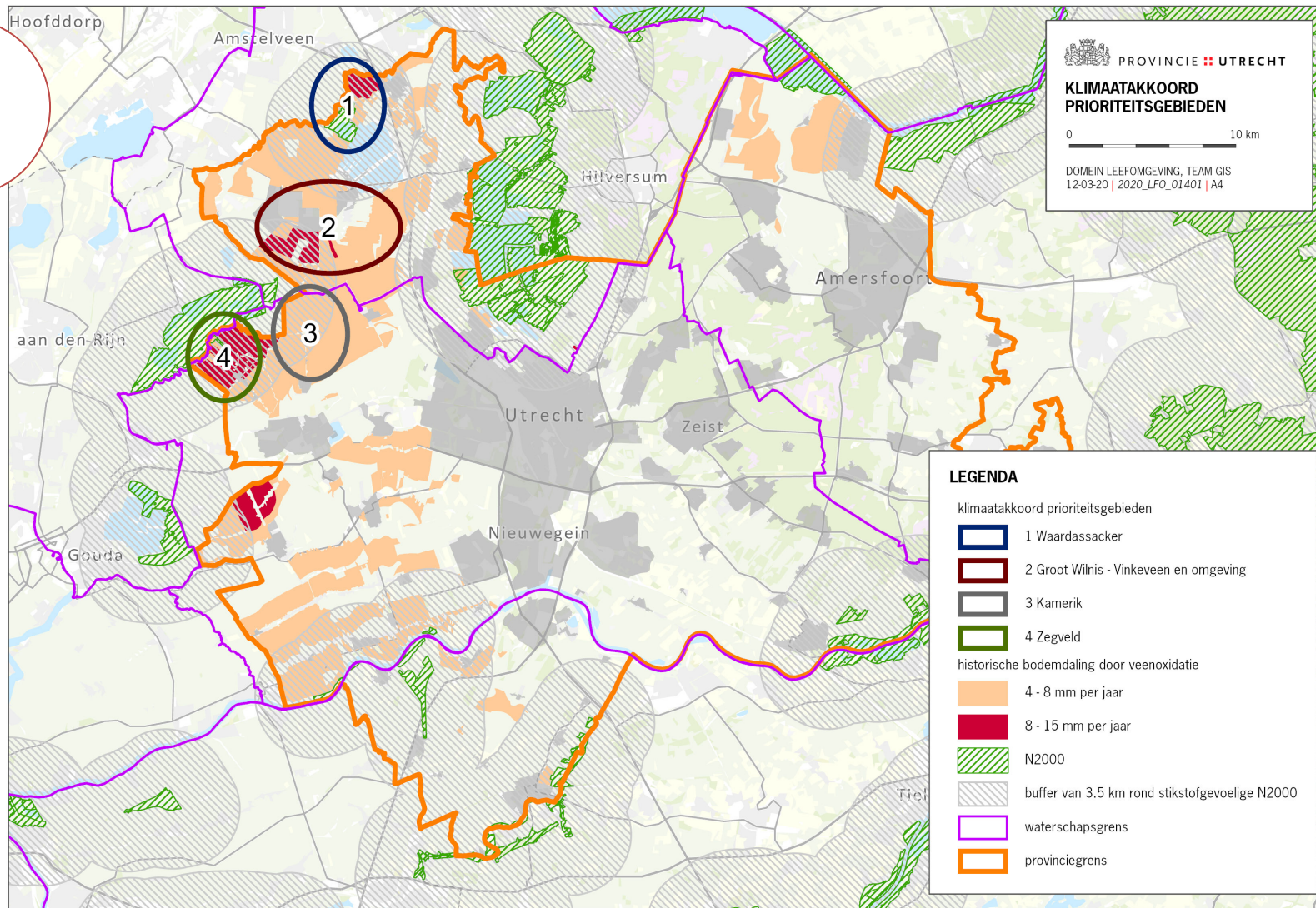
c. Verbreding lopende gebiedsprojecten

- Groot Wilnis-Vinkeveen (GWV) en omstreken, vervolg op Convenant 2010-2020 via de gebiedscoöperatie
- Kavelruil Kamerik-Harmelen (K-H)
- Veenweiden In Beweging (VIB)

- **GWV:** o.a. verdere uitrol drainagetechnieken.
- **Kavelruil K-H:** puntensysteem waarin meedoen aan maatregelen afremmen bodemdaling sterk meetellen.
- **VIB:** bottom-up proces met meerdere doelen waaronder afremmen bodemdaling.

3

1

2

3

VOORWAARTS!

- Rijksmiddelen komen beschikbaar
- Kennis is volop in ontwikkeling
- Instrumentarium is in ontwikkeling
- Opstellen grondstrategie: afwegingen m.b.t. aankoop, afwaardering, gebiedsbenadering, prioritering etc.
- Aanhaken bij energie en kennis in gebied
- Inspelen op veranderingen die zich tijdens het proces voordoen
- Samenwerking met onze regiopartners uitbouwen
- Gebiedscommissie Utrecht-West in adviserende rol
- Integraal werken: in gebiedsprocessen verschillende beleidsdoelen in onderlinge samenhang realiseren (vb. bodemdaling, stikstof, waterkwaliteit, biodiversiteit/natuur)

Adaptief en proactief doorontwikkelen!

VRAGEN ??

Bron foto: Platform Slappe Bodem /Vincent Basler